

Ochránci přírody chtějí v Beskydech vytvořit stovky tůní. Stačí bagr

idnes.cz/ostrava, 19. 10. 2020

Ochránci v Beskydech zkoušejí snadný a levný způsob, jak zadržet v krajině dešťovou vodu. Poté, co letos v květnu vznikla na svazích Velkého Javorníku na jedné z nepoužívaných lesních tras soustava tůní, přibude nyní dalších pět stovek tůní ve třech různých částech Beskyd.

Budování tůní se osvědčilo, proto bude pokračovat na dalších místech v Beskydech. Naposledy se tak stalo nedaleko Mostů u Jablunkova na Třinecku. | foto: Alexandr Satinský, MAFRA

„Pokud se ukáže, že tento způsob funguje dobře, mohl by se začít používat i na dalších místech Česka,“ sdělil Miroslav Kubín ze Správy Chráněné krajinné oblasti Beskydy, který má projekt na starosti.

Jako první se na konci minulého týdne bagry zakously do nepoužívaných lesních cest, sloužících původně ke stahování dřeva, v okolí Mostů u Jablunkova na Třinecku.

11 fotografií

Zhutněný povrch cest totiž jen minimálně vsakuje dešťovou vodu, ta potom rychle odtéká z lesů a kopců pryč do potoků. Použije se při tom stejný způsob, který měl letos v květnu premiéru na jedné z takzvaných přibližovacích tras pod Velkým Javorníkem na Novojičínku.

„Při její revitalizaci jsme na 70 metrech vyhloubili 28 tůní s celkovou kapacitou 150 tisíc litrů. Zachycuje se do nich voda, která by jinak prakticky okamžitě odtekla pryč,“ přiblížil Kubín.

Tůně mají rozměr tři krát čtyři metry a sahají až 60 centimetrů hluboko. Díky tomu, že v hloubce není půda tak zhutněná, umožňují i lepší vsakování vody.

Správa CHKO Beskydy se rozhodla, že po úvodním experimentu bude v tomto způsobu pokračovat. „Je to levné, na provedení nenáročné a přírodě blízké opatření. Říkáme, že je to za málo peněz hodně muziky,“ podotkl Kubín.

Pro letošní rok vytypovali s kolegy tři lokality. Jedna je poblíž Mostů u Jablunkova, druhá na Rožnovsku a třetí opět na Velkém Javorníku. „Celkem zde chceme upravit 3,5 kilometru přibližovacích tras a vyhloubit 500 tůní, které budou schopny zadržet dohromady 3 600 kubíků vody,“ informoval Kubín.

Zapojí se i vědci z univerzity

Důležité podle něj však není množství vody, které v tůních zůstane, ale to, kolik jí může vsáknout do okolí.

„Problém je, že při deštích voda rychle odtéká, lesu chybí a ten pak rychleji chřadne. Zatímco když voda v tůních zůstává a může vsakovat, zůstává přímo v ekosystému a ten s ní může dále pracovat,“ nastínil s tím, že do projektu se proto zapojí i vědci z Ostravské univerzity.

„Chceme změřit jeden z aspektů, a to kolik vody se zadrží v bezprostřední blízkosti rekultivovaných úseků, kolik se jí dostane ke kořenům stromů rostoucích v těsném okolí tůní,“ uvedl Matěj Horáček z katedry fyzické geografie a geoekologie Ostravské univerzity.

Výzkum by měl trvat od léta příštího roku až do jara dalšího roku.

Voda pak nezpůsobuje erozi a nezhoršuje povodně

„Díky jeho výsledkům budeme mít například kvantifikovanou účinnost vsakování vody a budeme tak moci vytvořit dostatečně sofistikovanou metodiku pro tato opatření,“ doplnil Kubín.

Současná opatření probíhají ve spolupráci s vlastníky pozemků. U Mostů u Jablunkova jsou to Lesy České republiky.

„Jedná se o patnáct hektarů lesa, kde se uskutečnila kalamitní kůrovcová těžba a nyní jsou zde vysazené mladé stromky. Tím, že zde nyní uděláme zmíněná opatření, nebude sem muset následujících patnáct dvacet let jezdit těžká technika,“ řekl Václav Langer, specialista na ochranu přírody z Lesů České republiky.

„Když se nám navíc podaří vodu zadržet tady nahoře, nebude dělat škody dole, kde například způsobuje erozi nebo zvyšuje povodňové průtoky,“ doplnil.

Budování tůní se osvědčilo, proto bude pokračovat na dalších místech v Beskydech. Naposledy se tak stalo nedaleko Mostů u Jablunkova na Třinecku.

Autor: Alexandr Satinský, MAFRA

Budování tůní se osvědčilo, proto bude pokračovat na dalších místech v Beskydech. Naposledy se tak stalo nedaleko Mostů u Jablunkova na Třinecku. Na snímku Miroslav Kubín z CHKO Beskydy.

Autor: Alexandr Satinský, MAFRA

Na jedné z nepoužívaných přibližovacích cest na Velkém Javorníku vyhloubili lesníci téměř třicet tůní. Mohou pojmout až 150 tisíc litrů vody.

Autor: archiv Voda pro lesy

Hluboké jámy ve starých přibližovacích linkách vytvořil Ondřej Brož na Velkém Javorníku, aby dešťová voda neodtékala pryč, ale zůstala v lesní krajině. (3. 6. 2020)

Autor: Veronika Krejčí, Lidovky.cz

Ondřej Brož, autor nápadu hlubokých jam ve starých přibližovacích linkách na Velkém Javorníku. (3. 6. 2020)

Autor: Veronika Krejčí, Lidovky.cz

Autor: Martin Pjentak

Zdroj: https://www.idnes.cz/ostrava/zpravy/tune-beskydy-chko-ekologove-ochranci-prirody-sucho-voda.A201019_577409_ostrava-zpravy_jog